

Kategorija: 3.4.3.7.1. Kreditorių reikalavimai ir jų tvirtinimas;

Civilinė byla Nr. 3K-3-390-823-2019

Teismo proceso Nr. nesuteiktas

Procesinio sprendimo kategorija 3.4.3.7.1

(S)

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

N U T A R T I S

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2019 m. gruodžio 20 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės (pranešėja), Antano Simniškio (kolegijos pirmininkas) ir Donato Šerno,

teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal pareiškėjos V. M. kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2019 m. birželio 21 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal pareiškėjos V. M. prašymą dėl kreditorių finansinių reikalavimų patikslinimo atsakovės bankrutavusios individualios įmonės V. ir S. M. prekybos centro bankroto byloje Nr. B2-1-230/2019.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

I. Ginčo esmė

1. Kasacinėje byloje sprendžiama dėl teisės normų, reglamentuojančių kreditorių reikalavimų bankrutavusios įmonės bankroto byloje tikslinimą bei draudimą teisme pakartotinai nagrinėti tapačius reikalavimus, **dėl kurių jau yra priimtas įsiteisėjęs teismo procesinis sprendimas, aiškinimo ir taikymo.**

2. Kauno apygardos teismas 2004 m. kovo 22 d. nutartimi išskėlė individualiai įmonei V. ir S. M. prekybos centrui bankroto bylą. Kauno apygardos teismo 2004 m. rugsėjo 29 d. nutartimi buvo patvirtinti bankrutavusios IĮ V. ir S. M. prekybos centro kreditorių finansiniai reikalavimai, tarp jų ir Marijampolės apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Marijampolės apskrities VMI) 1 735 677,66 Lt reikalavimas bei Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Marijampolės skyriaus (toliau – VSDFV Marijampolės skyrius) 384 448 Lt reikalavimas. Kauno apygardos teismo 2006 m. kovo 31 d. nutartimi pakeistas kreditorius ir vietoj Marijampolės apskrities VMI kaip kreditorė įtraukta VĮ Turto bankas bei patvirtintas šios kreditorės finansinis reikalavimas, t. y. 1 723 677,66 Lt (vėlesnėmis teismo nutartimis šie reikalavimai buvo patikslinti).

3. Pareiškėja V. M. teismo prašė taikyti 5 metų priverstinio išieškojimo senaties terminą, patikslinti Marijampolės apskrities VMI ir VSDFV Marijampolės skyriaus finansinius reikalavimus ir patvirtinti 107 671,44 Eur Marijampolės apskrities VMI finansinį reikalavimą bei 11 650,90 Eur VSDFV Marijampolės skyriaus finansinį reikalavimą bankrutavusios IĮ V. ir S. M. prekybos centro bankroto byloje.

4. Pareiškėja nurodė, kad jos teikiami oficialūs rašytiniai įrodymai patvirtina, jog Lietuvos mastu laikotarpiu nuo 2001 m. rugsėjo 1 d. iki 2006 m. rugsėjo 1 d. buvo priimti 42 532 sprendimai, kuriais beviltiška buvo pripažinta 404 387 268,79 Lt mokestinė nepriemoka suėjus išieškojimo senaties terminui, iš jų 3505, kuriais beviltiška pripažinta 6 109 691,58 Lt mokestinės nepriemokos, priėmė Marijampolės apskrities VMI. IĮ V. ir S. M. prekybos centro mokestinė nepriemoka susidarė bei priverstinis išieškojimo senaties terminas prasidėjo galiojant iki 2004 m. gegužės 1 d. galiojusio Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) nuostatomis, kurios neįtvirtino mokesčių administratoriaus teisės, pradėjus mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo procedūras, jas užbaigti (tęsti) nepaisant to, jog jų vykdymo metu pasibaigia mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo senaties terminas. Priverstinio išieškojimo 5 metų senaties termino pradžia dėl 6 109 691,58 Lt mokestinių nepriemokų Marijampolės apskrities VMI turėjo pradėti skaičiuoti nuo tos dienos, kai įgijo teisę mokestinę nepriemoką išieškoti priverstinai, t. y. dar iki 2001 m. rugsėjo 1 d. Suėjus priverstinio išieškojimo senaties terminui, mokestinė nepriemoka turėjo būti pripažinta beviltiška ir nurašyta iš biudžeto apskaitos dokumentų, kaip tai darė Marijampolės apskrities VMI kitų mokesčių mokėtojų atžvilgiu.

5. Pareiškėja taip pat pažymėjo, kad galiojančio Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo (toliau – VSDĮ) 19 straipsnio 8 dalies nuostata paneigia VSDFV Marijampolės skyriaus poziciją bei teismų išvadas dėl priverstinio išieškojimo senaties termino pradžios momento, nagrinėjant VSDFV Marijampolės skyriaus finansinio reikalavimo pagrįstumo klausimą. Šio įstatymo 19 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad priverstinio išieškojimo senaties terminas pradedamas skaičiuoti nuo teisės priverstinai išieškoti laiku nesumokėtus socialinio draudimo įmokas, delspinigius, palūkanas ir baudas atsiradimo dienos. Priverstinio išieškojimo senaties terminas taikomas visoms socialinio draudimo įmokų skoloms, neatsižvelgiant į jų atsiradimo momentą (taip pat ir toms socialinio draudimo įmokų skoloms, kurios atsirado iki šio įstatymo įsigaliojimo).

6. Pareiškėjos teigimu, įmonės bankroto byloje teismai procesiniais sprendimais (nutartimis) atmetė reikalavimą taikyti 5 metų priverstinio išieškojimo senaties terminą mokesinėms nepriemokoms (įmokoms) dėl neteisingai nustatyto 5 metų priverstinio išieškojimo pradžios momento. Paaiškėjus naujoms aplinkybėms dėl priverstinio išieškojimo pradžios momento, įmonės bankroto byloje turi būti įvertintas faktas, ar nėra pasibaigęs senaties terminas mokesčiai nepriemokai išieškoti.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

7. Kauno apygardos teismas 2019 m. balandžio 23 d. nutartimi nutraukė procesą pagal pareiškėjos V. M. prašymą dėl kreditorių finansinių reikalavimų patikslinimo Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 293 straipsnio 3 punkto pagrindu.

8. Teismas nustatė, kad klausimas dėl priverstinio išieškojimo senaties termino taikymo Marijampolės apskrities VMI ir VSDFV Marijampolės skyriaus reikalavimams IĮ V. ir S. M. prekybos centro bankroto byloje keliamas ne pirmą kartą. Kauno apygardos teismo 2005 m. balandžio 12 d. nutartimi buvo atmetas įmonės kreditorės A. A. M. prašymas sumažinti Marijampolės apskrities VMI finansinį reikalavimą ir patvirtintas tas pats šios kreditorės 1 735 677,66 Lt reikalavimas. Lietuvos apeliacinis teismas 2005 m. birželio 2 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. 2-269/2005 Kauno apygardos teismo 2005 m. balandžio 12 d. nutartį paliko nepakeistą ir išaiškino, kad iki 2001 m. birželio 29 d. Lietuvos Respublikos *mokesčių administravimo įstatymo* pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. IX-394 įsigaliojimo apskaičiuotų ir nesumokėtų mokesčių išieškojimo senaties terminai turi būti skaičiuojami nuo šio įstatymo įsigaliojimo, t. y. nuo 2001 m. rugsėjo 1 d. Teismo vertinimu, pareiškėjos V. M. pareikšto prašymo dalykas – patikslinti Marijampolės apskrities VMI reikalavimą, jį sumažinant, ir šio reikalavimo pagrindas – taikyti 5 metų priverstinio išieškojimo senaties terminą faktiškai tapatūs Kauno apygardos teismo 2005 m. balandžio 12 d. ir Lietuvos apeliacinio teismo 2005 m. birželio 2 d. nutartimis išnagrinėtam pareiškėjos A. A. M. prašymui, ir nors prašymą reiškia kitas asmuo, tačiau pagal CPK 279 straipsnio 4 dalį įsiteisėjęs teismo sprendimas (nutartis) byloje pagal ieškinį (pareiškimą, prašymą), kuriuo siekiama tam tikros teisės arba tam tikrų materialinių teisių santykių buvimo ar nebuvimo teisinio pripažinimo (ieškiniai (pareiškimai, prašymai) dėl pripažinimo), turi prejudicinę galią ir byloje nedalyvavusiems asmenims.

9. Klausimas dėl Marijampolės apskrities VMI finansinio reikalavimo patikslinimo buvo sprendžiamas ir pagal pareiškėjų V. M. ir S. M. prašymą, kuris taip pat buvo grindžiamas netinkamu mokesčių priverstinio išieškojimo senaties termino pradžios nustatymu. Kauno apygardos teismas 2006 m. spalio 3 d. nutartimi pareiškėjų V. M. ir S. M. prašymą atmetė, o Lietuvos apeliacinis teismas 2007 m. sausio 16 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. 2-5-2/2007 šią nutartį paliko nepakeistą, nurodydamas, kad priverstinio mokesčių nepriemokų ir delspinigių bei baudų išieškojimo senaties terminas turi būti skaičiuojamas nuo 2001 m. rugsėjo 1 d., t. y. nuo tos dienos, kai įsigaliojo įstatymas, nustatantis šį terminą.

10. Kauno apygardos teismas 2012 m. liepos 9 d. nutartimi civilinę bylą Nr. 2-1962-230/2012 pagal pareiškėjos V. M. pareiškimą dėl Marijampolės apskrities VMI reikalavimo, perduoto VĮ Turto bankui, patikslinimo nutraukė, kadangi yra įsiteisėję teismo sprendimai (nutartys) dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu. Lietuvos apeliacinis teismas 2013 m. sausio 24 d. nutartimi Kauno apygardos teismo 2012 m. liepos 9 d. nutartį paliko nepakeistą ir nurodė, kad Marijampolės apskrities VMI finansinio reikalavimo, perduoto VĮ Turto bankui, pagrįstumas jau yra išspręstas įsiteisėjusiomis Kauno apygardos teismo 2006 m. spalio 3 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. B2-76-343/2006 ir Lietuvos apeliacinio teismo 2007 m. sausio 16 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. 2-5-2/2007, Kauno apygardos teismo 2010 m. birželio 22 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. 2-670-109/2010 ir Lietuvos apeliacinio teismo 2011 m. sausio 5 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. 2-15/2011, Kauno apygardos teismo 2005 m. balandžio 12 d. nutartimi ir Lietuvos apeliacinio teismo 2005 m. birželio 2 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. 2-269/2005.

11. Teismas nurodė, kad minėtuose teismų procesiniuose sprendimuose pareiškėjai ir bankroto procese dalyvaujantiems asmenims yra išaiškintos mokesinės nepriemokos skolos ir už ją apskaičiuotų delspinigių skaičiavimo senaties terminai, t. y. išaiškinta, kad 2001 m. rugsėjo 1 d. redakcijos MAĮ 29 straipsnio 3 dalyje nustatytas 5 metų priverstinio mokesčių nepriemokų išieškojimo senaties terminas įsigaliojo ir gali būti taikomas materialiniams santykiams dėl mokesčių išieškojimo tik nuo 2001 m. rugsėjo 1 d. Teismas konstatavo, jog

pareiškėjos V. M. reiškiamas reikalavimas dėl Marijampolės apskrities VMI finansinio reikalavimo tikslinimo yra išspręstas pirmiau nurodytomis įsiteisėjusiomis teismų nutartimis, priimtomis dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu, todėl procesas nutrauktinas.

12. Teismas nustatė, kad klausimas dėl VSDFV Marijampolės skyriaus reikalavimo patikslinimo taip pat jau buvo sprendžiamas pagal pareiškėjų V. M. ir S. M. prašymą, kuris buvo grindžiamas netinkamu mokesčių priverstinio išieškojimo senaties termino pradžios nustatymu. Kauno apygardos teismas 2006 m. spalio 3 d. nutartimi pareiškėjų V. M. ir S. M. prašymą atmetė, o Lietuvos apeliacinis teismas 2007 m. sausio 16 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. 2-5-2/2007 šią nutartį paliko nepakeistą, nuroydamas, kad priverstinio mokesčių nepriemokų ir delspinigių bei baudų išieškojimo senaties terminas turi būti skaičiuojamas nuo 2001 m. rugsėjo 1 d., t. y. nuo tos dienos, kai įsigaliojo įstatymas, nustatantis šį terminą.

13. Kauno apygardos teismo 2011 m. vasario 1 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. 2-1053-230/2011 buvo atmestas pareiškėjos V. M. prašymas dėl VSDFV Marijampolės skyriaus reikalavimo patikslinimo. Lietuvos apeliacinis teismas 2011 m. balandžio 28 d. nutartimi Kauno apygardos teismo 2011 m. vasario 1 d. nutartį paliko nepakeistą. Be to, Kauno apygardos teismas 2013 m. lapkričio 12 d. nutartimi atsisakė priimti pareiškėjos V. M. pareiškimą dėl Marijampolės VSDFV kreditoriaus reikalavimo sumažinimo, o Lietuvos apeliacinis teismas 2014 m. sausio 14 d. nutartimi Kauno apygardos teismo 2013 m. lapkričio 12 d. nutartį paliko nepakeistą.

14. Nustatęs šias aplinkybes pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad pareiškėjos reikalavimas dėl VSDFV Marijampolės skyriaus finansinio reikalavimo bankrutavusios IĮ V. ir S. M. prekybos centro bankroto byloje sumažinimo taip pat yra tapatus teismų jau išnagrinėtam reikalavimui ir yra reiškiamas pakartotinai.

15. Išnagrinėjusi civilinę bylą pagal pareiškėjos V. M. atskirąjį skundą Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2019 m. birželio 21 d. nutartimi Kauno apygardos teismo 2019 m. balandžio 23 d. nutartį paliko nepakeistą.

16. Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija atsisakė priimti pareiškėjos apeliacinės instancijos teismui teiktus rašytinius paaiškinimus įvertinusi, kad paaiškinimuose nurodomos aplinkybės iš esmės pakartoja pareiškėjos atskirojo skundo argumentus.

17. Teismas nurodė, kad bankrutuojančios įmonės kreditorių reikalavimų pareiškimo ir tvirtinimo procedūra reglamentuojama Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo (toliau – *ĮB*) 11 straipsnio 3 dalies 10 punkte, 21 straipsnio 1 dalyje, 26 straipsnyje. Bankroto bylą nagrinėjantis teismas tik tada tvirtina kreditoriaus pareikštą reikalavimą, jeigu iš byloje esančių duomenų gali padaryti išvadą, kad toks reikalavimas pagrįstas įrodymais, kurių nepaneigia kiti įrodymai. Tuo atveju, jeigu byloje nėra pakankamai duomenų išvadai dėl kreditoriaus pareikšto reikalavimo pagrįstumo padaryti, teismas turi imtis priemonių reikšmingoms bylos aplinkybėms išaiškinti, kad teisingai išspręstų nagrinėjamą klausimą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. vasario 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-102-706/2016).

18. Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad pareiškėja savo prašymą patikslinti kreditorių Marijampolės apskrities VMI ir VSDFV Marijampolės skyriaus finansinius reikalavimus reiškia tuo pačiu kaip ir šios nutarties 8–10 bei 12–13 punktuose nurodytose teismų išnagrinėtose bylose pagrindu – mokestinėms nepriemokoms (įmokoms) taikytinu 5 metų priverstinio išieškojimo senaties terminu.

19. Atsižvelgdamas į Lietuvos apeliacinio teismo 2005 m. birželio 2 d. ir 2007 m. sausio 16 d. nutartyse pateiktus išaiškinimus, kad priverstinio mokesčių nepriemokų ir delspinigių bei baudų išieškojimo senaties terminas turi būti skaičiuojamas nuo 2001 m. rugsėjo 1 d., t. y. nuo tos dienos, kai įsigaliojo įstatymas, nustatantis šį terminą, apeliacinės instancijos teismas konstatavo, kad pareiškėjos nurodytos aplinkybės dėl VMI 2013 m. lapkričio 27 d. rašto „Dėl informacijos pateikimo“ Nr. (20.21-06)-8-9269 gavimo nepaneigia teismų išaiškinimų dėl priverstinio mokesčių nepriemokų ir delspinigių bei baudų išieškojimo senaties termino skaičiavimo ir nesudaro pagrindo teismui iš naujo pakartotinai spręsti dėl kreditorių reikalavimų sumažinimo ir tvirtinimo bankrutavusios IĮ V. ir S. M. prekybos centro bankroto byloje.

20. Teismas sutiko su pirmosios instancijos teismo išvada, kad klausimas dėl pareiškėjos V. M. prašymo dėl kreditorių reikalavimų sumažinimo ir tvirtinimo jau yra išspręstas įsiteisėjusiais teismo procesiniais sprendimais, kuriais šis prašymas atmestas, todėl procesas dėl V. M. prašymo sumažinti ir patikslinti kreditorių Marijampolės apskrities VMI ir VSDFV Marijampolės skyriaus finansinius reikalavimus nutrauktinas CPK 293 straipsnio 3 punkto pagrindu.

III. Kasacinio skundo ir atsiliepimo į kasacinį skundą teisiniai argumentai

21. Kasaciniu skundu pareiškėja V. M. prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2019 m. birželio 21 d. nutartį ir Kauno apygardos teismo 2019 m. balandžio 23 d. nutartį ir bylą grąžinti nagrinėti iš naujo pirmosios instancijos teismui. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:

- 21.1. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų nutartys priimtose netinkamai taikant teismo sprendimų turinį reglamentuojančias *CPK 270* straipsnio 4 dalies ir *331* straipsnio 4 dalies nuostatas, įrodymų vertinimą reglamentuojančias *CPK 180, 185* straipsniuose įtvirtintas nuostatas, *CPK 293* straipsnio 3 punkte įtvirtintus pareiškimo palikimo nenagrinėtu pagrindus bei *MAJ 107* straipsnio 2 dalį ir *VSDJ 16* straipsnio 7 dalį.
- 21.2. *MAJ 113* straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatyta, kad, suėjus mokesstinės nepriemokos priverstinio išieškojimo senaties terminui, mokesstinė nepriemoka pripažįstama beviltiška. *MAJ 107* straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad mokesčio priverstinio išieškojimo senaties terminas pradedamas skaičiuoti nuo teisės priverstinai išieškoti mokesť atsiradimo dienos. *VSDJ 16* straipsnio 7 dalyje nurodyta, kad priverstinio išieškojimo senaties terminas pradedamas skaičiuoti nuo teisės priverstinai išieškoti laiku nesumokėtus socialinio draudimo įmokas, delspinigius, palūkanas ir baudas atsiradimo dienos. Priverstinio išieškojimo senaties terminas mokesstinėms nepriemokoms (įmokoms) turi būti taikomas nuo įstatymo, įtvirtinusio 5 metų priverstinio išieškojimo terminą, įsigaliojimo dienos, bet priverstinio išieškojimo senaties terminas skaičiuojamas turėtų būti taip, kaip tai aiškiai nurodyta *MAJ 107* straipsnio 2 dalyje ir *VSDJ 16* straipsnio 7 dalyje. Tačiau, prieštaraudami šioms nuostatomis, teismai skundžiamose nutartyse padarė išvadą, kad 5 metų priverstinio mokesčių nepriemokų (įmokų) išieškojimo senaties terminas turi būti skaičiuojamas nuo įstatymo, įtvirtinusio 5 metų priverstinio išieškojimo terminą, įsigaliojimo dienos.
- 21.3. Iki 2004 m. gegužės 1 d. galiojusią *MAJ* nuostatą – priverstinio išieškojimo senaties (penkerių metų) terminas pradedamas skaičiuoti tą dieną, kai mokesčio administratorius įgijo teisę išieškoti mokesstinę nepriemoką, t. y. nuo teisės išieškoti mokesčio ir su juo susijusių sumų priverstinio išieškojimo atsiradimo momento, – patvirtina ne tik nurodytos *MAJ* nuostatos, bet ir Vyriausybės 2001 m. spalio 1 d. nutarimo Nr. 1182 „Dėl mokesčių senaties termino eigos sustabdymo, nutraukimo ir atnaujinimo pagrindų patvirtinimo“ 3 punktas, kad mokesčių išieškojimo senaties terminas pradedamas skaičiuoti tą dieną, kai mokesčio administratorius įgijo teisę išieškoti mokesstinę nepriemoką.
- 21.4. *VSDJ 16* straipsnio 7 dalyje nurodyta, kad socialinio draudimo įmokų, apskaičiuotų delspinigių ir baudų 5 metų išieškojimo senaties terminas pradedamas skaičiuoti nuo teisės priverstinai išieškoti socialinio draudimo įmokas atsiradimo dienos. Vyriausybės 2005 m. birželio 14 d. nutarimu Nr. 647 patvirtintų Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių 113 punkte nustatyta, kad į fondą nesumokėtų draudėjų ir apdraustųjų asmenų socialinio draudimo įmokų ir apskaičiuotų delspinigių bei baudų išieškojimo senaties terminas yra 5 metai. Socialinio draudimo įmokų priverstinio išieškojimo senaties terminas pradedamas skaičiuoti nuo teisės priverstinai išieškoti socialinio draudimo įmokas atsiradimo dienos.
- 21.5. Taikydama nurodytas įstatymų nuostatas Mokesčių inspekcija nuo 2001 m. rugsėjo 1 d. iki 2006 m. rugsėjo 1 d. priėmė 42 532 sprendimus, kuriais beviltiška pripažinta 404 387 268,79 Lt mokesstinė nepriemoka suėjus išieškojimo senaties terminui (tai patvirtina *Valstybinės mokesčių inspekcijos* 2012 m. kovo 1 d. raštas „Dėl informacijos pateikimo“), iš jų Marijampolės apskrities VMI priėmė 3505, kuriais beviltiškomis pripažintos 6 109 691,58 Lt mokesstinės nepriemokos (tai patvirtina *Valstybinės mokesčių inspekcijos* 2013 m. lapkričio 27 d. raštas „Dėl informacijos pateikimo“ Nr. (202.21-06)-8-9269).
- 21.6. Teismų išvada, kad 5 metų priverstinio mokesčių nepriemokų (įmokų) išieškojimo senaties terminas turi būti skaičiuojamas nuo įstatymo, įtvirtinusio 5 metų priverstinio išieškojimo terminą, įsigaliojimo dienos, pažeidžia *MAJ 113* straipsnio 1 dalies 4 punktą, mokesčių mokėtojų lygybės (lygiateisiškumo) įstatymui principą (Lietuvos Respublikos *Konstitucijos* 29 straipsnis, *MAJ 7* straipsnis), nes *MAJ 107* straipsnio 2 dalyje ir *VSD* įstatymo 16 straipsnio 7 dalyje įtvirtintas nuostatas kitais atvejais mokesčių administratoriai taikė taip, kaip jose nurodyta, t. y. priverstinio išieškojimo senaties terminas buvo skaičiuojamas nuo teisės priverstinai išieškoti mokesčines nepriemokas atsiradimo dienos.
- 21.7. Iki 2004 m. gegužės 1 d. galiojusio *MAJ* nuostatos neįtvirtino mokesčių administratoriaus teisės, pradėjus mokesčines nepriemokos priverstinio išieškojimo procedūras, jas užbaigti (tęsti) nepaisant to, kad jų vykdymo metu pasibaigia mokesčines nepriemokos priverstinio išieškojimo senaties terminas. Išieškojimo procedūros galėjo būti vykdomos ne ilgiau kaip 5 metus. Tai įtvirtinta Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikos, taikant mokesčių administravimą reglamentuojančias teisės normas, apibendrinimo II dalyje (pritarta 2012 m. kovo 7 d. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų pasitarime), 2010 m. rugpjūčio 23 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A438-731/2010.
- 21.8. Teismų poziciją, kad mokesčinėms nepriemokoms, susidariusioms iki 2005 m. sausio 1 d., *VSDJ 16* straipsnio 7 dalies nuostatos dėl suėjusio 5 metų priverstinio išieškojimo senaties termino, įsigaliojusios nuo 2005 m. sausio 1 d., yra netaikomos, paneigia *VSDJ* 2016 m. liepos 15 d. priimta ir galiojanti šio įstatymo 19 straipsnio 8 dalies nuostata, kad priverstinio išieškojimo senaties terminas taikomas visoms socialinio draudimo įmokų skoloms, neatsižvelgiant į jų atsiradimo momentą (taip pat ir toms socialinio draudimo įmokų skoloms, kurios atsirado iki šio įstatymo įsigaliojimo).

21.9. Dėl pareikšto reikalavimo tikslinti (sumažinti) VSDFV Marijampolės reikalavimą apeliacinės instancijos teismas nepasisakė, tik nurodė, kad pareiškėjos prašymas reiškiamas pakartotinai ir nenagrinėtinas, nes, teismo sprendimui ir nutarčiai įsiteisėjus, šalys ir kiti byloje dalyvavę asmenys negali iš naujo pareikšti tų pačių ieškinio reikalavimų tuo pačiu pagrindu, taip pat ginčyti kitoje byloje (atkreiptinas dėmesys, kad ne kitoje byloje, o toje pačioje bankroto byloje) nustatytus faktus ir teisinius santykius (*CPK 279* straipsnio 4 dalis). Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2010 m. balandžio 12 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. *3K-3-164/2010* nurodė, kad ieškinys (skundas) turi būti nagrinėjamas ne atskiroje byloje, o toje pačioje bankroto byloje, ir paliko ieškinį (skundą) nenagrinėtą. Todėl įmonės bankroto byla nagrinėjančiam teismui V. M. ir pateikė pareiškimą, reikalaujama sumažinti (patikslinti) VSDFV Marijampolės skyriui įmonės bankroto byloje patvirtintą reikalavimą.

21.10. Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad finansinio reikalavimo tikslinimo klausimas išspręstas įsiteisėjusiu teismo procesiniu sprendimu, t. y. Kauno apygardos teismo 2006 m. spalio 3 d. nutartimi, priimtu dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu, todėl nusprendė, kad prašymas sumažinti kreditoriaus finansinį reikalavimą negalėjo būti priimtas (*CPK 137* straipsnio 2 dalies 4 punktas), o kadangi priimtas, tai pagal *CPK 293* straipsnio 3 punktą byla pagrįstai pirmosios instancijos teismo nutraukta. Dėl pateikto naujo įrodymo (oficialaus dokumento) teismas nurodė, kad pareiškėjos pateiktas įrodymas (2012 m. kovo 1 d. VMI raštas Nr. (12.25-31-3)-R-2066 „Dėl informacijos pateikimo“) nėra pagrindas peržiūrėti ginčijamo reikalavimo pagrįstumo priverstinio išieškojimo penkerių metų senaties termino aspektu, nes šio termino netaikymą lemia įstatymo nuostatų dėl nurodyto senaties termino pradžios aiškinimas, o ne pareiškėjos pateiktas įrodymas, kad kitiems asmenims buvo taikytas priverstinio išieškojimo senaties terminas. Tačiau toks apeliacinės instancijos teismo vertinimas prieštarauja Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. spalio 16 d. nutarčiai civilinėje byloje Nr. *3K-3-487/2013*, kurioje pažymėta, kad išnagrinėtose civilinėse bylose išaiškinta, jog iki 2001 m. rugsėjo 1 d. nebuvo įstatymo, nustatančio senaties terminą mokesčiams išieškoti, todėl iki šios datos negalėjo prasidėti senaties termino eiga.

21.11. IĮ V. ir S. M. prekybos centro bankroto byla nėra baigta, todėl teismas be jokio teisinio pagrindo byla dėl pareikšto reikalavimo nutraukė vadovaudamasis *CPK 293* straipsnio 3 punktu. Gavęs pareiškimą, kurio esmė yra tikslinti kreditoriaus reikalavimą bankroto byloje, pirmosios instancijos teismas neturėjo pagrindo iškelti atskiros bylos, o jeigu toks pareiškimas buvo priimtas ir iškelta atskira byla, tai pirmosios ar apeliacinės instancijos teismas turėjo ją užbaigti pareiškimą palikdamas nenagrinėtą (*CPK 296* straipsnio 1 dalies 4 punktas). Tais atvejais, kai dėl tam tikrų priežasčių kreditoriaus reikalavimas nebegalėtų būti tikslinamas bankroto byloje, pvz., bankroto byloje priėmus sprendimą dėl įmonės pabaigos, nagrinėjamą bylą privalu nutraukti (*CPK 293* straipsnio 3 punktas). Teismas šiuo atveju nesivadovavo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo išaiškinimu (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. kovo 3 d. nutartis civilinėje byloje Nr. *3K-3-88/2010*; 2010 m. kovo 18 d. nutartis civilinėje byloje Nr. *3K-3-129/2010*; 2010 m. balandžio 12 d. nutartis civilinėje byloje Nr. *3K-3-164/2010*).

21.12. *CPK 42* straipsnyje nustatyta teise teikti rašytinius paaiškinimus galima naudotis ir apeliaciniame procese, jeigu tokių paaiškinimų turinys neprieštarauja *CPK 323* straipsnyje nurodytam reikalavimui. Pateiktuose rašytiniuose paaiškinimuose pareiškėja nurodė iš esmės tuos pačius argumentus, kurie nurodyti jos atskirajame skunde, t. y. juos plačiau paaiškino. Rašytiniai paaiškinimai nėra atskirojo skundo papildymas, taip pat iš esmės nekeičia pareiškėjos atskirajame skunde nurodytų argumentų, juose pasisakoma dėl pareiškėjos į įmonės bankroto bylą (ginčo bylą) pateiktų įrodymų ir jų įrodomosios reikšmės. Rašytiniais paaiškinimais nesiekama apeiti *CPK 314* straipsnyje nustatyto ribojimo. Pateikti rašytiniai paaiškinimai iš esmės nepažeidžia *CPK 323* straipsnyje įtvirtinto draudimo, todėl turėjo būti priimti (*CPK 42, 323* straipsniai), t. y. pridėti prie bylos ir vertinti (*CPK 177, 178, 185* straipsniai). Rašytiniuose paaiškinimuose aprašyti įrodymai patvirtina, kad dėl kitų mokesčių mokėtojų Marijampolės apskrities VMI ir kiti mokesčių administratoriai priverstinio išieškojimo senaties terminą skaičiavo nuo teisės išieškoti atsiradimo momento taip, kaip tai nurodyta *MAI* bei *VSDI*.

22. Atsiliepimu į kasacinį skundą trečiasis asmuo Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos prašo pareiškėjos V. M. kasacinį skundą atmesti ir Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2019 m. birželio 21 d. nutartį palikti nepakeistą. Atsiliepime nurodyta:

22.1. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2013 m. spalio 16 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. *3K-3-487/2013* konstatavo, kad įsiteisėjusiomis Kauno apygardos teismo 2004 m. rugsėjo 29 d., 2005 m. balandžio 12 d., 2006 m. kovo 31 d., 2006 m. spalio 3 d. nutartimis visiems IĮ V. ir S. M. prekybos centro bankroto proceso dalyviams išaiškinti mokesstinės nepriemokos skolos ir už ją apskaičiuotų delspinigių skaičiavimo senaties terminai, nustatyta, jog *MAI 29* straipsnio 3 dalis, įtvirtinanti mokesčio išieškojimo senaties terminą, įsigaliojo ir gali būti taikoma santykiams dėl mokesčių išieškojimo tik nuo 2001 m. rugsėjo 1 d., ir negali būti taikoma retroaktyviai. Kadangi iki 2001 m. rugsėjo 1 d. nebuvo įstatymo, nustatančio senaties terminą mokesčiams išieškoti, tai, priešingai negu teigė pareiškėja, iki šios datos negalėjo prasidėti senaties termino eiga. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas pažymėjo, kad analogiškos priverstinio mokesčių išieškojimo senatį nustatančių įstatymų aiškinimo ir taikymo praktikos laikosi ir Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, kurio kompetencijai priklauso teismų praktikos formavimas administracinių ginčų sprendimo klausimais (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2003 m. gruodžio 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. *A-06-01229-03*; 2008 m. spalio 3 d. nutartis administracinėje byloje Nr. *A-756-875/2008*;

kt., taip pat Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. kovo 18 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-129/2010). Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, įvertinęs šias aplinkybes, sprendė, kad jau pirmiau nurodytomis įsiteisėjusiomis teismo nutartimis pareiškėjos keliamas finansinio reikalavimo tikslinimo klausimas yra išspręstas, nes yra įsiteisėjusi Kauno apygardos teismo 2006 m. spalio 3 d. nutartis, priimta dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu. Dėl šios priežasties pareiškėjos prašymas sumažinti kreditoriaus finansinį reikalavimą nagrinėjamoje byloje negalėjo būti priimtas (*CPK 137* straipsnio 2 dalies 4 punktas). Kadangi toks prašymas byloje buvo priimtas, tai pagal *CPK 293* straipsnio 3 punktą byla pagrįstai pirmosios instancijos teismo buvo nutraukta.

22.2. Pareiškėja klaidingai aiškina *MAJ* įtvirtintą 5 metų priverstinio išieškojimo senaties terminą. Tokia pozicija prieštarauja materialinių įstatymų, t. y. tokių, kuriuose nustatomos, pakeičiamos ar panaikinamos asmenų teisės, galiojimo laiko atžvilgiu taisyklei, pagal kurią materialiniai įstatymai taikomi santykiams, buvusiems jų galiojimo metu, jeigu įstatymų leidėjo nenustatyta kitaip, jie galioja tik į ateitį. Tokias materialinių įstatymų taikymo taisyklės lemia teisinės valstybės principai, inter alia (be kita ko), teisinio apibrėžtumo ir teisėtų lūkesčių – teisės subjektai turi turėti galimybę numatyti, kokius teisinius padarinius sukels jų veiksmai ar neveikimas, ir pagal tai atitinkamai elgtis. *MAJ* pakeitimo ir papildymo 2001 m. liepos 18 d. įstatymo 41 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad šis įstatymas įsigalioja nuo 2001 m. rugsėjo 1 d. Šiame įstatyme nenustatyta išimčių dėl *MAJ* 29 straipsnio 3 dalies nuostatos, įtvirtinančios mokesčio išieškojimo senaties terminą, įsigaliojimo. Nei nurodytame *MAJ* pakeitimo ir papildymo įstatyme, nei kituose įstatymuose nenustatyta šios nuostatos retroaktyvaus taikymo.

23. Atsiliepimu į kasacinį skundą atsakovė Kauno apskrities valstybinė mokesčių inspekcija prašo pareiškėjos V. M. kasacinį skundą atmesti ir Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2019 m. birželio 21 d. nutartį palikti nepakeistą. Atsiliepime nurodyta, kad pareiškėjos keliamas finansinio reikalavimo tikslinimo klausimas išspręstas, nes yra įsiteisėjusi Kauno apygardos teismo 2006 m. spalio 3 d. nutartis, priimta dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu. Dėl šios priežasties pareiškėjos prašymas sumažinti kreditoriaus finansinį reikalavimą nagrinėjamoje byloje negalėjo būti priimtas (*CPK 137* straipsnio 2 dalies 4 punktas). Kadangi toks prašymas byloje buvo priimtas, tai pagal *CPK 293* straipsnio 3 punktą byla pagrįstai pirmosios instancijos teismo buvo nutraukta.

24. Atsiliepimu į kasacinį skundą atsakovė VĮ Turto bankas prašo pareiškėjos V. M. kasacinį skundą atmesti ir Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2019 m. birželio 21 d. nutartį palikti nepakeistą. Atsiliepime nurodyta, kad pareiškėja iš esmės tuo pačiu pagrindu ir dėl to paties dalyko jau buvo teikusi prašymus ir skundus: iš esmės analogiškus reikalavimus tarp tų pačių šalių dėl to paties dalyko reiškė dar 2008 metais – dėl šių reikalavimų pasisakė Kauno apygardos teismas 2010 m. birželio 22 d. ir Lietuvos apeliacinis teismas 2011 m. sausio 5 d. įsiteisėjusiomis nutartimis civilinėje byloje Nr. 2-15/2011. Jomis išspręstas priverstinio išieškojimo 5 metų senaties termino taikymas VĮ Turto banko iš Valstybinės mokesčių inspekcijos perimtai nepriemokai. Pareiškėjos pateikti VMI raštai neturėtų būti teismo dar kartą vertinami kaip naujos aplinkybės, dėl kurių būtų galimas kitoks teisinis vertinimas.

25. Atsiliepimu į kasacinį skundą atsakovas VSDFV Marijampolės skyrius prašo pareiškėjos V. M. kasacinį skundą atmesti ir Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2019 m. birželio 21 d. nutartį palikti nepakeistą. Atsiliepime nurodyta:

25.1. Pirmą kartą klausimas dėl VSDFV Marijampolės skyriaus finansinio reikalavimo patikslinimo buvo sprendžiamas pagal pareiškėjų V. M. ir S. M. 2006 m. birželio 30 d. prašymą, kuris taip pat buvo grindžiamas netinkamu mokesčių priverstinio išieškojimo senaties termino pradžios nustatymu. Kauno apygardos teismas 2006 m. spalio 3 d. nutartimi pareiškėjų prašymą atmetė, o Lietuvos apeliacinis teismas 2007 m. sausio 16 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. 2-5-2/2007 šią nutartį paliko nepakeistą, nuroydamas, kad priverstinio mokesčių nepriemokų ir delspinigių bei baudų išieškojimo senaties terminas turi būti skaičiuojamas nuo įstatymo, kuriame buvo nustatytas išieškojimo senaties terminas, įsigaliojimo dienos.

25.2. Antrą kartą V. M. prašymas dėl VSDFV Marijampolės skyriaus finansinio reikalavimo patikslinimo atmetas Kauno apygardos teismo 2011 m. vasario 1 d. nutartimi ir Lietuvos apeliacinis teismas 2011 m. balandžio 28 d. šią nutartį paliko nepakeistą. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2011 m. gruodžio 7 d. nutartimi Lietuvos apeliacinio teismo 2011 m. balandžio 28 d. nutartį paliko nepakeistą ir nurodė, kad šioje byloje neįžvelgtina kokių nors teisės taikymo aspektų specifiškumo, dėl kurio reikėtų kitaip aiškinti *VSDJ 16* straipsnio 7 dalies nuostatą dėl priverstinio išieškojimo senaties termino, įsigaliojusių nuo 2005 m. sausio 1 d., galiojimą laiko atžvilgiu.

25.3. Nurodytose teismų nutartyse, priimtose dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu, buvo išaiškinta, kad valstybinio socialinio draudimo įmokų ir delspinigių mokėjimo prievolėms, atsiradusioms iki 2005 m. sausio 1 d., t. y. iki *VSDJ 2004* m. lapkričio 4 d. pakeitimo įsigaliojimo dienos, 5 metų priverstinio išieškojimo senaties terminas yra netaikomas.

25.4. VSDFV Marijampolės skyrius visose bylose laikosi nuoseklios pozicijos, kad į VSD fondo biudžetą nesumokėtų draudėjų ir apdraustųjų asmenų socialinio draudimo įmokų ir apskaičiuotų delspinigių bei baudų 5 metų priverstinio išieškojimo senaties terminas, nustatytas nuo 2004 m. lapkričio 4 d. pakeitus *VSD/*, taikomas įvykiams, atsiradusiems po *VSD/* pakeitimo įsigaliojimo, t. y. įvykiams, atsiradusiems po 2005 m. sausio 1 d. Ši pozicija grindžiama tuo, kad, pirma, minėtas įstatymas nenustato, jog naujai įvedamas skolų išieškojimo senaties terminas taikomas įvykiams, atsiradusiems iki minėto įstatymo įsigaliojimo, t. y. iki 2005 m. sausio 1 d. (nenustatė retroaktyvaus įstatymo galiojimo), ir, antra, iki minėto įstatymo įsigaliojimo ankstesnės redakcijos *VSD/* skolų išieškojimo senaties terminas nebuvo nustatytas. Kadangi IĮ V. ir S. M. prekybos centro socialinio draudimo įmokų, delspinigių ir baudų skolos susidarė iki 2005 m. sausio 1 d., tai jų priverstiniam išieškojimui senaties terminas netaikomas. VSDFV Marijampolės skyrius nuolat vykdė priverstinį skolos išieškojimą vis atnaujindamas taikomas priemones, todėl skolos išieškojimo senaties terminas stabdytinas.

25.5. Pareiškėja kasaciniame skunde klaidingai teigia, kad *VSD/*, įsigaliojusio nuo 2005 m. sausio 1 d., 16 straipsnio 7 dalies nuostatos, jog priverstinio išieškojimo senaties terminas pradedamas skaičiuoti nuo teisės priverstinai išieškoti laiku nesumokėtas socialinio draudimo įmokas, baudas ir delspinigius atsiradimo dienos, turi būti taikomos socialinio draudimo įmokų skoloms, kurios atsirado iki šio įstatymo įsigaliojimo. 2007 m. gruodžio 20 d. pakeitus VSD įstatymą jame papildyta nuostata dėl priverstinio išieškojimo senaties termino taikymo, šiuo tikslu 16 straipsnio 8 dalyje nurodyta, kad priverstinio išieškojimo senaties terminas taikomas tik nuo 2005 m. sausio 1 d. atsiradusioms socialinio draudimo įmokų, baudų ir delspinigių skoloms.

26. Pareiškėja V. M. 2019 m. lapkričio 26 d. pateikė kasaciniam teismui papildomus rašytinius paaiškinimus.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a :

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl pareiškėjos rašytinių paaiškinimų

27. Pareiškėja V. M. rašytinius paaiškinimus kasaciniam teismui teikia remdamasi *CPK 42* straipsnio nuostata ir nurodo, kad jie papildo pareiškėjos šioje byloje įrodinėjamas aplinkybes.

28. Teisėjų kolegija pažymi, kad *CPK XVII* skyriaus nuostatos, reglamentuojančios kasacinį procesą, yra specialiosios bendrųjų *CPK* nuostatų atžvilgiu. Pagal *CPK 340* straipsnio 5 dalį, *CPK 1–300* straipsniai kasaciniame procese taikytini tik tuo atveju, jei *CPK XVII* skyriaus nuostatomis tam tikrų procesinių veiksmų atlikimas neregamentuojamas, ir tik tiek, kiek jie neprieštaruja *CPK XVII* skyriaus nuostatoms.

29. Dalyvaujančių byloje asmenų teises kasaciniame procese reglamentuoja *CPK 355* straipsnis. Šis straipsnis nenustato dalyvaujančių byloje asmenų teisės teikti kasaciniam teismui rašytinius paaiškinimus. Be to, *CPK 350* straipsnio 8 dalis imperatyviai draudžia pildyti ar keisti kasacinį skundą išsprendus kasacinio skundo priėmimo klausimą, t. y. jokie nauji argumentai, papildantys kasaciniame skunde nurodytas aplinkybes, priėmus kasacinį skundą negali būti pateikiami. Pareiškėjos kasacinio skundo argumentų papildymas rašytinių paaiškinimų forma prieštaruoja *CPK 350* straipsnio 8 dalies nuostatoms, todėl teisėjų kolegija pareiškėjos V. M. pateiktus rašytinius paaiškinimus atsisako priimti ir grąžina juos pareiškėjai.

Dėl bylos nutraukimo CPK 293 straipsnio 3 punkto pagrindu, kai yra įsiteisėję teismo procesiniai sprendimai dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu

30. *CPK 18* straipsnyje įtvirtintas teismo sprendimo visuotinio privalomumo principas: įsiteisėję teismo sprendimas, nutartis, įsakymas ar nutarimas yra privalomi valstybės ar savivaldybių institucijoms, tarnautojams ar pareigūnams, fiziniams bei juridiniams asmenims ir turi būti vykdomi visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje. Tai reiškia, kad tai, kas nuspręsta teismo, yra privaloma visiems teisės subjektams ir turi būti vykdoma, įsiteisėjusio teismo sprendimo teisingumas negali būti kvestionuojamas kitaip negu instancine tvarka. Tai yra viena iš esminių teisinio stabilumo prielaidų. Dalyvavusiems byloje asmenims įsiteisėjęs teismo sprendimas, be to, dar turi res judicata (išspręstos bylos, galutinio teismo sprendimo) galią. Tai reiškia, kad šalių ginčas yra išspręstas negrįžtamai ir bylos šalys bei kiti dalyvavę byloje asmenys, taip pat jų teisių perėmėjai negali iš naujo pareikšti teisme tų pačių ieškinio reikalavimų tuo pačiu pagrindu, taip pat kitoje byloje ginčyti teismo nustatytus faktus ir teisinius santykius, t. y. nebeturi teisės dėl to paties ginčo kreiptis į teismą ateityje (*CPK 279* straipsnio 4 dalis). Pakartotinai reiškiamą tapatų ieškinį teismas privalo atsisakyti priimti (*CPK 137* straipsnio 2 dalies 4 punktas), o šiai aplinkybei paaiškėjus jau po ieškinio priėmimo – civilinę bylą pagal tapatų ieškinį nutraukti (*CPK 293* straipsnio 3 punktas).

31. Kasacinis teismas yra suformavęs praktiką tapataus ieškinio aiškinimo ir taikymo klausimu (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. birželio 13 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-284/2012; 2013 m. lapkričio 22 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3K-602/2013; 2014 m. kovo 9 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-146/2014; kt.) ir tokias

pagrindines taisykles: pirma, šiuo pagrindu civilinė byla gali būti nutraukta tik konstatavus ieškinių tapatumą; antra, ieškinių tapatumas nustatomas pagal tris kriterijus: ginčo šalis, ieškinio dalyką ir pagrindą.

32. Nurodytoje kasacinio teismo praktikoje pabrėžiama, kad sprendžiant, ar ginčo šalys yra tapačios, esminę reikšmę turi ne jų formalus procesinis statusas, o tai, ar asmenys yra to paties materialiojo teisinio santykio, dėl kurio ginčą sprendė teismas, dalyviai. Dėl to šalių tapatumas konstatuotinas, pavyzdžiui, tuo atveju, kai tapatų ieškinio reikalavimą, ginčydamas teismo nustatytus materialiuosius teisinius santykius, buvęs atsakovas reiškia buvusiam ieškovui ar pan. (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. lapkričio 22 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3K-602/2013).

33. Kasacinis teismas taip pat yra išaiškinęs, kad įvertinti, koks yra ieškinio pagrindas ir dalykas, galima tik nustatčius, ką iš tikrųjų ginčija ieškovas ir kokio teisinio rezultato jis siekia byloje pareikštame ieškinyje suformuluotais reikalavimais. Vertinant, ar dviejų ieškinių dalykai sutampa, svarbu yra teismo nagrinėjimo objektas ir gynybos būdas (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. lapkričio 4 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-317-421/2019 39 punktą).

34. Ieškinio faktinį pagrindą sudaro aplinkybės, kuriomis grindžiamas ieškovo reikalavimas. CPK nustatytas reikalavimas ieškinyje nurodyti faktines aplinkybes, kurių pagrindu reiškiamas reikalavimas, bei šias aplinkybes pagrindžiančius įrodymus (CPK 111 straipsnio 2 dalies 5 punktas, 135 straipsnio 1 dalies 2 punktas), tačiau nereikalaujama, kad į teismą besikreipiantis asmuo nurodytų įstatymus, kuriais grindžia savo reikalavimus, t. y. teisiškai kvalifikuotą ginčą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. lapkričio 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-317-421/2019, 38 punktas). Reikalavimo tapatumas yra apibrėžiamas pagal šio reikalavimo dalyką ir faktinį pagrindą. Teisinio reikalavimo pagrindo keitimas nekeičiant jo faktinio pagrindo nepašalina reikalavimo tapatumo ir draudimo tokį reikalavimą nagrinėti po to, kai dėl jo jau yra nuspręsta įsiteisėjusiu teismo sprendimu (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. spalio 8 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-293-823/2019, 23 punktas).

35. Ieškinio pagrindas laikytinas tapačiu, kai jis grindžiamas tais pačiais juridiniais faktais (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. lapkričio 13 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-486/2007; 2012 m. birželio 13 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-284/2012). Reikalavimo grindimas iš esmės tais pačiais, tačiau papildytais ar (ir) patikslintais faktais taip pat reiškia tapataus ieškinio pareiškimo situaciją (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-300-421/2015; 2018 m. gruodžio 12 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-481-403/2018, 28 punktas).

36. Nagrinėjamoje byloje nustatyta, kad pareiškėjos V. M. reikalavimas dėl Marijampolės apskrities VMI ir dėl VSDFV Marijampolės skyriaus finansinių reikalavimų patikslinimo (sumažinimo), grindžiamas netinkamu priverstinio išieškojimo senaties taikymu, bankrutavusios IĮ V. ir S. M. prekybos centro bankroto byloje teismų jau buvo sprendžiamas. Teismai taip pat jau yra pasisakę dėl kriterijų, reikšmingų sprendžiant dėl pareiškėjos reiškiamo reikalavimo tapatumo: Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2013 m. spalio 16 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. 3K-3-487/2013, išnagrinėjęs pareiškėjos V. M. kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2013 m. sausio 24 d. nutarties (šios nutarties 10 punktas), be kita ko, pažymėjo, kad pareiškėjos reiškiamo reikalavimo dalykas yra atitinkamas piniginis reikalavimas, o reikalavimo pagrindas – aplinkybės (juridiniai faktai), kuriomis šis reikalavimas yra grindžiamas, t. y. šiuo konkrečiu atveju priverstinio išieškojimo senaties termino taikymas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. spalio 16 d. nutarties civilinėje byloje Nr. 3K-3-487/2013).

Dėl kreditorių finansinių reikalavimų tikslinimo įmonės bankroto byloje

37. *ĮBĮ* 26 straipsnio 1 dalyje reglamentuojama, kad kreditorių reikalavimus tvirtina teismas. Teismas ne vėliau kaip per 45 dienas nuo kreditorių ir jų reikalavimų sąrašo gavimo dienos priima nutartį patvirtinti neginčijamus kreditorių reikalavimus (neginčijamą jų dalį). Kreditorių ir jų reikalavimų sąrašo patikslinimai, susiję su bankroto procesu, tvirtinami teismo nutartimi, kol teismas priima nutartį nutraukti bankroto bylą arba sprendimą dėl įmonės pabaigos.

38. Kasacinio teismo praktikoje pripažįstama, kad jei kreditoriaus reikalavimo pagrįstumas dar nėra nustatytas įsiteisėjusiu teismo sprendimu, bankroto byloje pareikštas kreditoriaus reikalavimas pagal savo teisinę prigimtį atitinka ieškinį, kuris, jei skolininkui nebūtų iškelta bankroto byla, būtų reiškiamas ir nagrinėjamas savarankiškoje civilinėje byloje. Tokio kreditoriaus reikalavimo tvirtinimo procedūra pagal savo teisinę prigimtį atitinka civilinės bylos nagrinėjimą, kurio metu siekiama išaiškinti, ar kreditorius turi reikalavimo teisę į bankrutuojančią įmonę, o priimta teismo nutartis dėl kreditoriaus reikalavimo tvirtinimo atitinka teismo sprendimą, kuriuo iš esmės atsakoma į kreditoriaus materialųjį teisinį reikalavimą (pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. balandžio 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-188/2011; 2012 m. spalio 31 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-7-328/2012). Teismo nutartys, kuriomis tvirtinami kreditorių finansiniai reikalavimai, prilygsta teismo sprendimo galiai, todėl joms taikomos CPK 279 straipsnio 4 dalies nuostatos (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. spalio 16 d. nutarties civilinėje byloje Nr. 3K-3-487/2013).

39. Taigi, nors *JB/* įtvirtintas teisinio reguliavimo modelis grindžiamas bylų akumuliacinio principu (lot. vis attractiva concursus), kurio esmė yra ta, kad visų kreditorių reikalavimų pagrįstumas yra svarstomas tik bankroto bylą nagrinėjančiame teisme, ginčas dėl konkretaus kreditoriaus finansinio reikalavimo pagrįstumo išlieka savarankišku teisiniu ginču, kuriam taikytini *CPK* įtvirtinti ieškinių tapatumo kriterijai ir jų sukeltos procesinės teisinės pasekmės, t. y. tapatų prašymą dėl kreditoriaus reikalavimo tvirtinimo (atsisakymo tvirtinti) teismas turi atsisakyti priimti, o tuo atveju, jei toks prašymas buvo teismo priimtas, – bylą dėl kreditoriaus reikalavimo tvirtinimo (atsisakymo tvirtinti) nutraukti (*CPK* 293 straipsnio 3 punktas).

40. Vis dėl to, kaip yra išaiškinęs kasacinis teismas, res judicata taisyklės taikymas teismo nutartims, kuriomis išsprendžiama dėl kreditoriaus reikalavimo tvirtinimo bankroto byloje, turi tam tikrų ypatumų. Viena vertus, tokia nutartimi konstatuojamas kreditoriaus reikalavimo (ne)pagrįstumas ir jis atitinkamai patvirtinamas arba ne, teismo nutartis yra privaloma ir vykdytina, kreditorius negali antrą kartą reikšti to paties reikalavimo. Kita vertus, bankroto teisėje egzistuoja kreditorių reikalavimų tikslinimo institutas (*JB/* 26 straipsnio 1 dalis, 30 straipsnio 3 dalis), reiškiantis, kad tam tikrais atvejais reikalavimai gali būti tikslinami po to, kai jie patvirtinti teismo nutartimi ir ši nutartis įsiteisėjusi. Reikalavimai gali būti tikslinami, kai bankroto procedūrų vykdymo metu atsiranda naujų aplinkybių, dėl kurių keičiasi reikalavimų dydis arba reikalavimas pasibaigia. Prie tokių aplinkybių priskirtini atvejai, kai kreditorius atsisako reikalavimų, perleidžia juos kitiems asmenims, kai su kreditoriumi atsiskaitoma iki likvidavimo procedūros pradžios, kai patvirtintą reikalavimą ginčija kiti turintys tokią teisę kreditoriai ir pan. Tačiau reikalavimų tikslinimo institutas negali būti naudojamas kaip dar viena nutarties, kuria patvirtintas kreditoriaus reikalavimas, peržiūros forma (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gruodžio 10 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-657-248/2015). Kreditorių finansinių reikalavimų tikslinimas yra galimas tik paaiškėjus naujoms aplinkybėms, dėl kurių reikalavimo patenkinimas nebelaikytinas teisėtu ir pagrįstu, kurios iki tol nebuvo žinomos ir dėl kurių teismas nėra pasisakęs įsiteisėjusia nutartimi (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. balandžio 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-233/2014).

41. Apibendrinama aptartą teisinį reglamentavimą ir teismų praktiką teisėjų kolegija konstatuoja, kad *JB/* 26 straipsnio 1 dalies nuostata, leidžianti atlikti kreditorių reikalavimų sąrašo patikslinimus, kol teismas priima nutartį nutraukti bankroto bylą arba sprendimą dėl įmonės pabaigos, negali būti aiškinama kaip suteikianti teisę pakartotinai teisme nagrinėti tapačius ginčus dėl konkrečių kreditorių reikalavimų pagrįstumo, todėl pareiškėjos kasacinio skundo argumentai, kad teismas negalėjo nutraukti bylos dėl Marijampolės apskrities VMI ir dėl VSDFV Marijampolės skyriaus finansinių reikalavimų tikslinimo, nes IĮ V. ir S. M. prekybos centro bankroto byla dar nėra baigta, pripažįstami teisiškai nepagrįstais. Kreditorių reikalavimai gali būti tikslinami tik pareiškėjui pateikus įrodymų, pagrindžiančių naujai paaiškėjusias (atsiradusias) aplinkybes, dėl kurių teismas nėra pasisakęs įsiteisėjusia nutartimi ir kurios lemia patvirtintų kreditorių reikalavimų dydžio pasikeitimą (reikalavimo ar jo dalies pasibaigimą). Pareiškėjui tokių aplinkybių nenurodžius, pareiškimas dėl kreditorių reikalavimų tikslinimo vertintinas kaip tapatus reikalavimas *CPK* 137 straipsnio 2 dalies 4 punkto ir *CPK* 293 straipsnio 3 punkto prasme.

Dėl pareiškėjos nurodomų naujai paaiškėjusių (atsiradusių) aplinkybių

42. Pareiškėja V. M., nesutikdama su bylą nagrinėjusių teismų išvada dėl jos šioje byloje pareikšto reikalavimo tapatumo reikalavimui, kuris jau yra išspręstas įsiteisėjusiais teismų procesiniais sprendimais, tokį savo nesutikimą grindžia tuo, kad, jos vertinimu, įsiteisėjusiuose teismų procesiniuose sprendimuose pateiktas teisės normų, susijusių su priverstinio išieškojimo senaties taikymu, aiškinimas yra ydingas ir juo neturėtų būti vadovojamasi. Šią aplinkybę, pareiškėjos vertinimu, patvirtina jos teismui teikiami nauji rašytiniai įrodymai (pareiškėjos įvardijami naujai paaiškėjusiomis aplinkybėmis) – VMI 2012 m. kovo 1 d., 2013 m. lapkričio 27 d. raštai, anot pareiškėjos, liudijantys, kad *MA/* 107 straipsnio 2 dalyje ir *VSD* įstatymo 16 straipsnio 7 dalyje įtvirtintas nuostatas kitais atvejais mokesčių administratoriai taikė kitaip, nei išaiškino teismai anksčiau priimtuose procesiniuose sprendimuose. Pareiškėja savo reikalavimams pagrįsti taip pat nurodo naują teisinį pagrindą – šiuo metu galiojančios *VSD/* redakcijos 19 straipsnio 8 dalį.

43. Teisėjų kolegija pažymi, kad, kaip jau minėta, kreditorių reikalavimų tikslinimo institutas negali būti naudojamas kaip dar viena nutarties, kuria patvirtintas kreditoriaus reikalavimas, peržiūros forma, todėl ta aplinkybė, kad pareiškėja nesutinka su įsiteisėjusiuose teismų procesiniuose sprendimuose pateiktu teisės normų aiškinimu ir taikymu, nesudaro pagrindo teismui iš naujo spręsti dėl įsiteisėjusiais teismų procesiniais sprendimais patvirtintų kreditorių reikalavimų pagrįstumo. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad pareiškėjos ginčijami teismų procesiniai sprendimai yra peržiūrėti apeliacine, o tam tikrais atvejais – ir kasacine tvarka, todėl šių procesinių sprendimų teisėtumo ir pagrįstumo klausimas nebegali būti keliamas (*CPK* 366 straipsnio 1 dalies 9 punktas). Atsižvelgdama į tai, teisėjų kolegija detaliau neanalizuoja kasacinio skundo argumentų, kuriais, remiantis kitokiu atitinkamų teisės normų aiškinimu nei pateiktas įsiteisėjusiuose teismų procesiniuose sprendimuose, kvestionuojamas šių procesinių sprendimų teisėtumas.

44. Pasisakydamas dėl naujų įrodymų, kaip pagrindo atnaujinti procesą užbaigtoje byloje (t. y. naujų įrodymų atitikties naujai paaiškėjusių esminių bylos aplinkybių kriterijams), kasacinis teismas yra pažymėjęs, kad šiuose įrodymuose esanti informacija turi turėti esminę reikšmę bylai, t. y. ji turi turėti neabejotiną teisinę svarbą jau išnagrinėtos bylos baigčiai, teismo sprendime padarytų išvadų dėl teisės normų aiškinimo ir taikymo pagrįstumui, be to, turi patvirtinti aplinkybes, kurios nebuvo ir neturėjo būti žinomos nagrinėjant bylą nei teismui, nei pareiškėjui (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. gruodžio 23 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-598/2009). Nors pareiškėja teigia, kad VMI 2012 m. kovo 1 d., 2013 m. lapkričio 27 d. raštai yra oficialūs rašytiniai įrodymai, anot pareiškėjos, įrodantys įsiteisėjusiuose teismų procesiniuose sprendimuose pateikto teisės aiškinimo ydingumą, įsiteisėję teismų sprendimai negali būti ginčijami ieškinio (pareiškimo) procesine forma, todėl ta aplinkybė, kad mokesčių administratoriai, kaip teigia pareiškėja, ginčui aktualias teisės normas kitose situacijose galimai taikė kitaip, nei išaiškino teismai, neturi jokios įtakos įsiteisėjusių teismų procesinių sprendimų IĮ V. ir S. M. prekybos centro bankroto byloje teisėtumui ir pagrįstumui. Esant tokioms aplinkybėms bylą nagrinėję teismai pagrįstai pripažino, kad pareiškėjos pateikti nauji įrodymai nelaiikytini naujai paaiškėjusiomis aplinkybėmis, kurių pagrindu turėtų būti tikslinami Marijampolės apskrities VMI ir VSDFV Marijampolės skyriaus finansiniai reikalavimai.

45. Šiuo metu galiojančios VSDĮ redakcijos 19 straipsnio 8 dalyje, kuria taip pat remiasi pareiškėja, nustatyta, kad teisė priverstinai išieškoti įmokas, delspinigius, palūkanas ir baudas atsiranda nuo kitos dienos, kai socialinio draudimo įmokos, delspinigiai, palūkanos ir baudos turėjo būti sumokėti. Priverstinio išieškojimo senaties terminas pradedamas skaičiuoti nuo teisės priverstinai išieškoti laiku nesumokėtus socialinio draudimo įmokas, delspinigius, palūkanas ir baudas atsiradimo dienos. Priverstinio išieškojimo senaties terminas taikomas visoms socialinio draudimo įmokų skoloms, neatsižvelgiant į jų atsiradimo momentą (taip pat ir toms socialinio draudimo įmokų skoloms, kurios atsirado iki šio įstatymo įsigaliojimo). Ši įstatymo nuostata įsigaliojo 2017 m. sausio 1 d. Iki tol galiojusi VSDĮ 16 straipsnio 8 dalies redakcija nustatė, kad priverstinio išieškojimo senaties terminas taikomas tik nuo 2005 m. sausio 1 d. atsiradusioms socialinio draudimo įmokų, delspinigių ir baudų skoloms.

46. Teisėjų kolegija pažymi, kad atitinkamų teisės aktų pasikeitimas galėtų būti pripažintas naujai atsiradusia aplinkybe, sudarančia pagrindą tikslinti bankroto byloje patvirtintus kreditorių reikalavimus, tik tuo atveju, jei būtų nustatyta, kad toks teisės aktų pasikeitimas lemia jau patvirtintų kreditorių finansinių reikalavimų dydžio pasikeitimą, konkrečiu atveju, jei būtų nustatyta, kad 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojusi VSDĮ 19 straipsnio 8 dalies redakcija, nustatanti priverstinio išieškojimo senaties termino taikymą visoms be išimties socialinio draudimo įmokų skoloms, neatsižvelgiant į jų atsiradimo momentą, turėtų būti taikoma ir IĮ V. ir S. M. prekybos centro bankroto byloje patvirtintiems VSDFV Marijampolės skyriaus finansiniams reikalavimams.

47. Sprendžiant, ar aptariama galiojančios VSDĮ redakcijos 19 straipsnio 8 dalies nuostata taikytina IĮ V. ir S. M. prekybos centro bankroto byloje patvirtintiems VSDFV Marijampolės skyriaus finansiniams reikalavimams, aktuali yra to paties straipsnio 10 dalis, kurioje nustatyta, kad šio įstatymo 20 straipsnyje nurodytais būdais pradėjus laiku nesumokėtų socialinio draudimo įmokų, delspinigių, palūkanų ir baudų priverstinio išieškojimo procedūras, jų vykdymas gali būti tęsiamas, nepaisant to, kad jų vykdymo metu pasibaigia jų priverstinio išieškojimo senaties terminas. Taigi, 5 metų priverstinio išieškojimo senaties terminas pagal šiuo metu galiojančio VSDĮ nuostatas taikomas visoms be išimties socialinio draudimo įmokų skoloms, neatsižvelgiant į jų atsiradimo momentą, tačiau tik tuo atveju, jei dar nėra pradėtos šių skolų priverstinio išieškojimo procedūros.

48. Vadovaujantis IBĮ 1 straipsnio 3 dalimi, kitų įstatymų nuostatos, reglamentuojančios įmonių veiklą, kreditoriaus teisę į reikalavimų tenkinimą, kreditoriaus teisę imtis priemonių skoloms išieškoti, priešpriešinių vienas kitų reikalavimų įskaitymą, išskyrus nustatytąjį Lietuvos Respublikos finansinio užtikrinimo susitarimų įstatyme, mokesčius ir kitas privalomąsias įmokas ir jų administravimą bankroto proceso metu, įmonėse taikomos tiek, kiek jos neprieštarauja šio įstatymo nuostatoms. Pagal IBĮ 10 straipsnio 7 dalies 3 punktą, įsiteisėjus teismo nutarčiai iškelti bankroto bylą draudžiama vykdyti visas finansines prievoles, neįvykdytas iki bankroto bylos iškėlimo, įskaitant palūkanų, netesybų, mokesčių ir kitų privalomųjų įmokų mokėjimą, išieškoti skolas iš šios įmonės teismo ar ne ginčo tvarka, išskyrus priešpriešinių vienas kitų reikalavimų įskaitymą, kai toks įskaitymas galimas pagal mokesčių įstatymuose nustatytas mokesčio permokos (skirtumo) įskaitymo nuostatas. Visų bankrutuojančios įmonės kreditorių, įskaitant ir valstybės institucijas, įpareigotas surinkti mokesčius, valstybinio socialinio draudimo įmokas bei privalomojo sveikatos draudimo įmokas (IBĮ 3 straipsnio 1 punktas), reikalavimai gali būti tenkinami tik IBĮ nustatyta tvarka. Atsižvelgiant į tai darytina išvada, kad finansinio reikalavimo pareiškimas bankrutuojančios įmonės bankroto byloje atitinka skolos priverstinio išieškojimo procedūros pradžią VSDĮ 19 straipsnio 10 dalies prasme, todėl kreditorių finansiniams reikalavimams, pareikštiems ir patvirtintiems iki 2017 m. sausio 1 d., VSDĮ 19 straipsnio 8 dalyje įtvirtinta nuostata, neberibojanti priverstinio išieškojimo senaties termino taikymo socialinio draudimo įmokų skolos atsiradimo momentu, yra neaktuali ir netaikytina.

49. Atsižvelgdami į tai, kad IĮ V. ir S. M. prekybos centro kreditorių finansiniai reikalavimai, tarp jų ir VSDFV Marijampolės skyriaus reikalavimas, patvirtinti dar Kauno apygardos teismo 2004 m. rugsėjo 29 d. nutartimi, bylą nagrinėję teismai pagrįstai sprendė, kad 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojusi VSDĮ 19 straipsnio 8 dalies redakcija

nelaikytina nauja aplinkybe, dėl kurios galėtų būti iš naujo sprendžiamas Marijampolės apskrities VMI ir VSDFV Marijampolės skyriaus finansinių reikalavimų tikslinimo klausimas IĮ V. ir S. M. prekybos centro bankroto byloje.

50. Pareiškėjai pareiškus pakartotinį reikalavimą dėl Marijampolės apskrities VMI ir VSDFV Marijampolės skyriaus finansinių reikalavimų patikslinimo (sumažinimo), grindžiamą priverstinio išieškojimo senaties termino suėjimu, ir nenurodžius jokių aplinkybių, kurios teismo galėtų būti pripažintos naujai paaiškėjusiomis (atsiradusiomis) aplinkybėmis, sudarančiomis prielaidas tikslinti šiuos reikalavimus, pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai pagrįstai konstatavo reikalavimo tapatumą jau anksčiau išnagrinėtam reikalavimui dėl šių kreditorių finansinių reikalavimų patikslinimo ir pagrįstai nutraukė bylą CPK 293 straipsnio 3 punkto pagrindu.

51. Pripažinusi, kad byla dėl kreditorių finansinių reikalavimų patikslinimo teismų buvo nutraukta pagrįstai, teisėjų kolegija nepasisako dėl kitų kasacinio skundo argumentų kaip neturinčių įtakos procesinei bylos baigčiai. Byloje priimta Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2019 m. birželio 21 d. nutartis paliktina nepakeista (CPK 359 straipsnio 1 dalies 1 punktas).

Dėl bylinėjimosi išlaidų

52. Kasacinis teismas turėjo 31,15 Eur išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. gruodžio 9 d. pažyma apie išlaidas, susijusias su procesinių dokumentų įteikimu). Bylinėjimosi išlaidų, tarp jų ir procesinių dokumentų įteikimo išlaidų atlyginimas valstybei priteistinas iš pareiškėjos, netenkinus jos kasacinio skundo (CPK 79 straipsnis, 88 straipsnio 1 dalies 3 punktas, 92 straipsnis, 96 straipsnio 1 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos *civilinio proceso kodekso* 359 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 362 straipsnio 1 dalimi,

n u t a r i a :

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2019 m. birželio 21 d. nutartį palikti nepakeistą.

Grąžinti pareiškėjai V. M. pateiktus 2019 m. lapkričio 25 d. rašytinius paaiškinimus.

Priteisti iš pareiškėjos V. M. valstybei 31,15 Eur (trisdešimt vieną Eur 15 ct) išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu, atlyginimo (ši suma mokėtina į Valstybinės mokesčių inspekcijos (j. a. k. 188659752) biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą, įmokos kodas – 5660).

Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai Goda Ambrasaitė-Balynienė

Antanas Simniškis

Donatas Šernas

Paminėta tekste:

Bylos:

2-269 Dėl kreditorinių finansinių reikalavimų bankroto byloje

2-5-2/2007 Dėl Kauno apygardos teismo 2006 m. rugsėjo 28 d. nutarties

3K-3-486/2007 Dėl taikos sutarties pripažinimo negaliojančia.

A-756-875-08 Dėl nesumokėto mokesčio ir baudų priteisimo Kauno apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos naudai.

3K-3-598/2009 Dėl civilinės bylos proceso atnaujinimo

3K-3-88/2010 Dėl sprendimo panaikinimo

3K-3-129/2010 Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Marijampolės apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos sprendimų panaikinimo, įpareigojimo priimti

3K-3-164/2010 Dėl sprendimo panaikinimo, įpareigojimo priimti naują sprendimą, mokestinės nepriemokos pripažinimo pasibaigusia

2-15/2011 Dėl sprendimų panaikinimo, įpareigojimo priimti sprendimą

2-670-109/2010 Dėl sprendimų panaikinimo, įpareigojimo priimti sprendimą

3K-3-188/2011 Dėl papildomo finansinio reikalavimo patvirtinimo
3K-3-284/2012 Dėl sandorių pripažinimo negaliojančiais
2-1053-230/2011 Dėl įmokių ir delspinigių pripažinimo pasibaigusiais, prievolės dydžio nustatymo
2-1962-230/2012 Dėl Marijampolės apskrities VMI kreditorinio reikalavimo
3K-3-487/2013 Dėl Marijampolės apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos kreditoriaus reikalavimo, perduoto valstybės įmonei „Turto bankas“, dydžio nustatymo ir jo sumažinimo
3K-3-146/2014 Dėl prievolės pripažinimo pasibaigusia
3K-3-233/2014 Dėl kreditoriaus reikalavimo patikslinimo
3K-3-300-421/2015 Dėl vekselių pripažinimo negaliojančiais ir vykdomųjų įrašų panaikinimo
3K-3-657-248/2015 Dėl kreditoriaus reikalavimo tvirtinimo peržiūrėjimo uždarnosios akcinės bendrovės „Pajūrio turto investicijos“ bankroto byloje
3K-3-102-706/2016 Dėl pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Vilniaus birža“ finansinio reikalavimo pagrįstumo
e3K-3-481-403/2018 Dėl teisės normų, reglamentuojančių civilinės bylos nutraukimą tuo pagrindu, kad yra įsiteisėjęs teismo sprendimas, priimtas dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir t
3K-3-293-823/2019 Dėl kurio teisėtumo jau yra išspręsta įsiteisėjusiu administracinio teismo sprendimu, taip pat materialiosios teisės normų, reglamentuojančių reikalavimo perleidimą, aiškinimo bei ta
e3K-3-317-421/2019 Dėl teisės normų, reglamentuojančių ieškinių tapatumą ir deliktinės civilinės atsakomybės taikymą, aiškinimo ir taikymo
Teisės aktai:
Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo Lietuvos Respublikos investicinių bendrovių įstatymas
1 str. Įstatymo paskirtis
Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymas
16 str. Duomenų apie draudėjus, apdraustuosius asmenis, socialinio draudimo išmokių ir kitų išmokių, kurių mokėjimas pavestas Fondo valdybos teritoriniams skyriams, gavėjus tvarkymas
19 str. Atsakomybė už ne laiku ir neteisingą socialinio draudimo įmokių mokėjimą
Lietuvos Respublikos Konstitucija
29 str. [Įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs.]
Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymas
7 str. Mokesčių mokėtojų lygybės principas
29 str. Bendradarbiavimas su Europos Sąjungos valstybių narių mokesčių administracijomis (kompetentingomis institucijomis)
107 str. Mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo senatis
113 str. Beviltiška mokestinė nepriemoka ir baudos pripažinimas beviltiška
Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas
1 str. Civilinio proceso įstatymai
Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas
18 str. Teismo sprendimo, nutarties, įsakymo ir nutarimo privalomumas
42 str. Šalių teisės ir pareigos
79 str. Bylinėjimosi išlaidos
88 str. Išlaidos, susijusios su bylos nagrinėjimu
92 str. Išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu, apmokėjimas
96 str. Bylinėjimosi išlaidų atlyginimas valstybei

111 str. Dalyvaujančių byloje asmenų procesinių dokumentų forma, turinys ir pateikimo tvarka
135 str. Ieškinio turinys
137 str. Ieškinio priėmimas
177 str. Įrodymai
178 str. Įrodinėjimo pareiga
180 str. Įrodymų ryšys su byla
185 str. Įrodymų įvertinimas
270 str. Sprendimo turinys
279 str. Sprendimo įsiteisėjimas
293 str. Bylos nutraukimo pagrindai
296 str. Pareiškimo palikimo nenagrinėto pagrindai
300 str. Teismo veiksmai paaiškėjus nusikalstamos veikos požymiams
314 str. Nauji įrodymai
323 str. Apribojimai keisti apeliacinio skundo dalyką ar pagrindą
331 str. Apeliacinės instancijos teismo sprendimo (nutarties) turinys ir įsiteisėjimas
340 str. Įsiteisėjusių teismo sprendimų ir nutarčių peržiūrėjimas kasacine tvarka
350 str. Kasacinio skundo priėmimo tvarka
355 str. Dalyvaujančių byloje asmenų teisės kasaciniame procese
359 str. Kasacinio teismo teisės
366 str. Proceso atnaujinimo pagrindai

Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl Lietuvos Respublikos Civilinio proceso kodekso patvirtinimo“

359 str. Atstovavimas
362 str. Bylos nagrinėjimas kasacinės instancijos teismo posėdyje

Dėl Prekių pardavimo aukcione dokumento įforminimo taisyklių patvirtinimo

Dėl Mokesčių išieškojimo senaties termino eigos sustabdymo, nutraukimo ir atnaujinimo pagrindų patvirtinimo

Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymas

3 str. Įmonės kreditoriai
10 str. Bankroto bylos iškėlimas teisme
11 str. Įmonės administratorius
21 str. Kreditorių teisės bankroto byloje
26 str. Kreditorių reikalavimų tvirtinimas
30 str. Įmonės pripažinimas bankrutavusia

Lietuvos Respublikos finansinio užtikrinimo susitarimų įstatymas

